



**Parlem de
prèssupostos**

EIX 2: OPCIONS D'INGRESSOS I DESPESES PER A GUANYAR ESPAI PER FINANÇAR NOVES INICIATIVES

Prova pilot interna de participació sobre política pressupostària

Parlem de pressupostos

<https://participa.gencat.cat/processes/politicapressupostaria>

<p>Explicació de l'eix 2</p>	<p>El manteniment o continuïtat de les polítiques actuals acostuma a suposar una dinàmica de creixement de les despeses, especialment pel que fa a les despeses corrents o ordinàries. Els increments de preus dels materials, subministres, serveis i altres, els increments de les retribucions dels empleats, l'impacte de compromisos i convenis, l'entrada en funcionament d'equipaments i altres inversions, així com una cada major població que demanda aquests serveis, fa que la mera continuïtat de les polítiques actuals suposi any a any un notable increment de les despeses pressupostàries.</p> <p>La dinàmica de creixement d'aquestes despeses de continuïtat (també dites com a "despeses tendencials" o "base") fa que es pugui consumir una part substancial dels majors ingressos (si això es dona) d'un any a l'altre, deixant molt poc espai per a poder finançar noves iniciatives o canvis en les polítiques (nous serveis o projectes, expansió en el nombre o qualitat dels serveis actuals,...).</p> <p>La diferència entre el màxim que pot gastar una administració pública (donada una previsió d'ingressos i uns objectius financers a assolir) i les despeses que suposen la continuïtat de les polítiques actuals, se l'acostuma a conèixer com a "espai (o marge) pressupostari". Aquest espai pressupostari pot ser positiu (hi ha marge per a fer coses noves o canvis), zero, o negatiu (cal ajustar la despesa per a què i càpiga dins del màxim de despesa assolible). Com s'ha anticipat, en moltes administracions públiques, aquest espai pressupostari és molt reduït, o inclús pot ser negatiu.</p> <p>Dins d'aquests casos freqüents, s'hi troba també la Generalitat de Catalunya, on l'increment de recursos relatius al model de finançament de les comunitats autònomes, la definició dels objectius d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, i la dinàmica de creixement de despeses que suposa la continuïtat de polítiques com salut, educació, serveis socials o transport públics, fa que l'espai pressupostari sigui molt reduït. A més a més, l'impacte de la inflació, l'increment dels tipus d'interès (que afecten als interessos del deute) i de l'envelliment de la població (major demanda de serveis sanitaris i socials actuals) afegeixen pressió a les despeses de continuïtat (o tendencial), fent que aquest espai pressupostari pugui ser encara més reduït.</p> <p>Per un altre costat, els diferents reptes actuals i futurs (com ara, la mitigació i adaptació al canvi climàtic) a què fa front Catalunya posen de relleu la necessitat de comptar amb un major espai pressupostari, a fi de poder finançar aquells nous projectes o serveis, així com millores o expansions en les polítiques actuals, que puguin contribuir significativament a aquests reptes.</p> <p>Per a la generació de major espai pressupostari, les es basen en l'adopció de mesures d'ingrés (majors ingressos (increments de tipus, menors deduccions o bonificacions...)), mesures de despeses (menors despeses de continuïtat (major eficiència, reducció de despeses menys prioritàries, priorització...)) o una combinació d'ambdues.</p> <p>El present eix de debat té per objecte la discussió envers diferents possibles opcions d'ingressos i despeses per tal de guanyar major espai pressupostari a la</p>
-------------------------------------	--

Eix 2: Opcions d'ingressos i despeses per a guanyar espai per a finançar noves iniciatives

	<p>Generalitat de Catalunya, i poder fer front als reptes actuals i futurs amb el finançament de noves iniciatives o canvis en les polítiques actuals.</p>
<p>Situació actual</p>	<p>D'acord amb l'escenari pressupostari 2023-2026, presentat amb els pressupostos per al 2023, el creixement esperat dels ingressos no financers per als propers anys (2024-2026) se situa al voltant del 3,1%. Si no es consideren els ingressos extraordinaris, aquesta taxa de creixement del període se situa al 4,4%. Aquestes xifres indiquen que s'espera un creixement moderat en els ingressos durant els propers anys.</p> <p>D'altra banda la Generalitat de Catalunya, dins de les seves principals fonts d'ingressos, sols té competències en els seus propis tributs (impostos ambientals, begudes ensucrades, estades turístiques,...), en alguns aspectes de tributs cedits (tram autonòmic de l'IRPF, impost de transmissions patrimonials i actes jurídics documentats (ITPAJD), impost sobre successions i donacions, impost sobre al patrimoni...), però no té competències en aquells impostos on sols hi participa (IVA, impostos especials sobre el tabac, alcohol, hidrocarburs,...). Així mateix tampoc té potestat en les transferències que rep d'altres administracions i institucions.</p> <p>D'aquesta manera, dels 42.316,4 milions d'euros d'ingressos no financers del sector públic de la Generalitat previstos en els pressupostos per al 2023, els ingressos pels quals la Generalitat compta amb capacitat de modificació pugen a 22.319,3 milions d'euros (el 52,7 % del total). La Generalitat no té capacitat per modificar els impostos participats sense capacitat normativa, ni les transferències corrents i de capital, que suposen 19.997,2 milions d'euros (el 47,3% del total).</p> <p>Pel cantó de la despesa, el pressupost de la Generalitat de Catalunya presenta un important grau d'inflexibilitat o de pocs marges per al seu ajust o reassignació. Dels pressupostos per al 2023, si s'agrupen les despeses en retribucions dels empleats, els interessos del deute, el fons de contingència i les despeses finançades amb ingressos finalistes procedents d'altres administracions o institucions, això ja suposen 24.380 milions d'euros, és a dir, el 54% del total de la despesa. A aquest import caldrà afegir-hi aquelles despeses compromeses contractualment o via conveni, així com aquelles diferents despeses inflexibles o de molt difícil ajust, com ara l'associada a la despesa farmacèutica en salut, els concerts sanitaris i educatius, el finançament de les universitats públiques, el finançament del sistema de transport públic o la renda garantida de ciutadania.</p> <p>Per un altre costat, com s'ha esmentat anteriorment, la continuïtat en els anys futurs de les polítiques actuals acostumen a suposar un increment de la despesa. Per exemple, d'acord amb l'Informe d'Orientacions Pressupostàries (IOP) de la Generalitat de Catalunya en relació a la confecció del Pressupost 2023, s'estimava que la continuïtat de les polítiques de l'exercici 2022 suposaven un increment mitjà anual de l'1,5% en les despeses corrents en el període 2023-2026.</p> <p>Per tant, a mode de resum, la Generalitat compta amb una capacitat normativa limitada que afecta a menys de la meitat dels seus ingressos, i, per tant, amb un recorregut d'increment dels seus ingressos relativament baix, i, per un altre costat, les despeses presenten un important grau de rigidesa i de recurrència. En aquest sentit es presenta com un repte poder generar els espais pressupostaris necessaris</p>

Eix 2: Opcions d'ingressos i despeses per a guanyar espai per a finançar noves iniciatives

	<p>per a poder finançar aquelles despeses prioritàries per a fer front a les principals problemàtiques socials actuals i futures de Catalunya, alhora que la Generalitat ha de reduir el seu deute a fi de garantir la sostenibilitat de les seves finances.</p>																												
<p>Opcions plantejades en el debat</p>	<p>Per a aquest eix de debat es plantegen una sèrie d'opcions pre-definides pel que fa a mesures tributàries que suposen un increment dels ingressos, i, per tant, un increment de l'espai pressupostari, així com s'exposen les diferents agrupacions de polítiques públiques de despesa de la Generalitat de Catalunya, les quals poden ser objecte de reducció en els seus recursos, a fi de poder ser reassignar-los a altres prioritats.</p> <p>L'objecte d'aquest eix de debat és la discussió i selecció de diferents opcions d'increment d'ingressos i de reducció de despeses, per tal d'incrementar l'espai pressupostari i finançar noves iniciatives prioritàries.</p> <p>Des del cantó de les opcions d'increment d'ingressos, es faciliten les següents mesures, amb les corresponents estimacions de majors ingressos i de contribuents afectats:</p> <p>- Impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF) (tram autonòmic):</p> <table border="1" data-bbox="375 1025 1508 1366"> <thead> <tr> <th>Nº mesura</th> <th>Mesura 1</th> <th>Mesura 2</th> <th>Mesura 3</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Impost</td> <td>IRPF (tram autonòmic)</td> <td>IRPF (tram autonòmic)</td> <td>IRPF (tram autonòmic)</td> </tr> <tr> <td>Mesura</td> <td>Incrementar 1 punt percentual el tipus dels <u>trams</u> de renda superiors a 53.407,20 €</td> <td>Incrementar 1 punt percentual el tipus de l'<u>últim tram</u> de renda (a partir de 175.000€)</td> <td>Supressió de la deducció del lloguer per habitatge habitual *</td> </tr> <tr> <td>Tipus de mesura</td> <td>Increment de tarifa</td> <td>Increment de tarifa</td> <td>Eliminar benefici fiscal</td> </tr> <tr> <td>Impacte pressupostari estimat (milions d'euros)</td> <td>98,4</td> <td>25,7</td> <td>19,0</td> </tr> <tr> <td>Nº contribuents afectats (estimació)</td> <td>247.141</td> <td>12.896</td> <td>59.905</td> </tr> <tr> <td>Import per contribuent afectat (€)</td> <td>398</td> <td>1.994</td> <td>317</td> </tr> </tbody> </table> <p>*Deducció en la quota íntegra autonòmica del 10 % sobre les quantitats satisfetes en concepte de lloguer de l'habitatge habitual amb el límit màxim de 300€ anuals (600€ anuals en el cas de tributació individual de famílies nombroses o tributació conjunta). Per gaudir d'aquesta deducció, s'han de complir una sèrie de requisits establerts a la llei: tenir 32 anys o menys; haver estat a l'atur 183 dies o més; grau de discapacitat >65%; o ser vidu o vídua i tenir 65 anys o més.</p>	Nº mesura	Mesura 1	Mesura 2	Mesura 3	Impost	IRPF (tram autonòmic)	IRPF (tram autonòmic)	IRPF (tram autonòmic)	Mesura	Incrementar 1 punt percentual el tipus dels <u>trams</u> de renda superiors a 53.407,20 €	Incrementar 1 punt percentual el tipus de l'<u>últim tram</u> de renda (a partir de 175.000€)	Supressió de la deducció del lloguer per habitatge habitual *	Tipus de mesura	Increment de tarifa	Increment de tarifa	Eliminar benefici fiscal	Impacte pressupostari estimat (milions d'euros)	98,4	25,7	19,0	Nº contribuents afectats (estimació)	247.141	12.896	59.905	Import per contribuent afectat (€)	398	1.994	317
Nº mesura	Mesura 1	Mesura 2	Mesura 3																										
Impost	IRPF (tram autonòmic)	IRPF (tram autonòmic)	IRPF (tram autonòmic)																										
Mesura	Incrementar 1 punt percentual el tipus dels <u>trams</u> de renda superiors a 53.407,20 €	Incrementar 1 punt percentual el tipus de l'<u>últim tram</u> de renda (a partir de 175.000€)	Supressió de la deducció del lloguer per habitatge habitual *																										
Tipus de mesura	Increment de tarifa	Increment de tarifa	Eliminar benefici fiscal																										
Impacte pressupostari estimat (milions d'euros)	98,4	25,7	19,0																										
Nº contribuents afectats (estimació)	247.141	12.896	59.905																										
Import per contribuent afectat (€)	398	1.994	317																										

Eix 2: Opcions d'ingressos i despeses per a guanyar espai per a finançar noves iniciatives

- Impost sobre successions i donacions (ISD) i Impost sobre el patrimoni (IP):

Nº mesura	Mesura 4	Mesura 5	Mesura 6	Mesura 7
Impost	Impost sobre Successions i Donacions	Impost sobre Successions i Donacions	Impost sobre Successions i Donacions	Impost sobre el Patrimoni
Mesura	Successions: Incrementar 1 punt percentual els tipus de tots els trams de tots els grups de parentiu	Successions: Augmentar 3 punts percentual el tipus de l'últim tram de la tarifa de tots els grups de parentiu	Donacions: Incrementar 1 punt percentual tots els tipus de tots els trams de tots els grups de parentiu	Incrementar 0,25 punts percentuals el tipus del tram més alt de la tarifa
Tipus de mesura	Increment de tarifa	Increment de tarifa	Increment de tarifa	Increment de tarifa
Impacte pressupostari (milions d'euros)	48,3	27,4	20,5	6,6
Nº contribuents afectats (estimació)	39.008	1.446	29.876	706
Import per contribuent afectat (€)	1.237	18.930	688	9.281

- Impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats (ITPAJD):

Nº mesura	Mesura 8	Mesura 9
Impost	Impost sobre transmissions Patrimonials i actes jurídics documents (ITPAJD)	Impost sobre transmissions Patrimonials i actes jurídics documents (ITPAJD)*
Mesura	Incrementar 0,5 punts percentuals tots els tipus de la tarifa per a transmissions i drets reals sobre immobles rústics, urbans i altres	Supressió del tipus reduït en l'adquisició d'habitatges de joves
Tipus de mesura	Increment de tarifa	Eliminar benefici fiscal
Impacte pressupostari (milions d'euros)	84,3	125,3
Nº contribuents afectats (estimació)	115.198	16.955
Import per contribuent afectat (€)	732	7.387

*S'aplica un tipus impositiu en la modalitat de transmissions patrimonials oneroses del 5% (en lloc del 10-11% general) a les adquisicions d'habitatge habitual per joves de 32 anys o menys, sempre que la seva base imposable total, menys el mínim personal i familiar, en la seva darrera declaració de l'IRPF no excedeixi de 36.000€.

- Altres impostos:

Nº mesura	Mesura 10
Impost	Impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica (CO2)
Mesura	Duplicar l'actual tarifa
Tipus de mesura	Increment de tarifa
Impacte pressupostari (milions d'euros)	51,2
Nº contribuents afectats (estimació)	1.508.181
Import per contribuent afectat (€)	34

D'altra banda, des de la vessant de les **despeses**, es proporciona la següent relació d'**agrupacions de polítiques públiques**, basades en la classificació per programes del pressupost, amb els seus **imports** (en milions d'euros) en el **Pressupost 2023** de la Generalitat de Catalunya.

Eix 2: Opcions d'ingressos i despeses per a guanyar espai per a finançar noves iniciatives



Eix 2: Opcions d'ingressos i despeses per a guanyar espai per a finançar noves iniciatives

	<p>Indicar que per aquest debat, no s'ha definit cap objectiu mínim pel que fa a la generació d'espai pressupostari, per tant, el seu volum dependrà de les opcions seleccionades dins la dinàmica d'aquest eix de debat.</p>
<p>Documentació de referència</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Espai de Tributs en el web del Departament d'Economia i Hisenda de la Generalitat de Catalunya. • Visualització de dades de la recaptació tributària a Catalunya. • Espai sobre el model de finançament autonòmic en el web del Departament d'Economia i Hisenda de la Generalitat. • Memòria explicativa dels Pressupostos 2023 (apartats 7.1 a 7.3). • Dades interactives dels Pressupostos 2023 de la Generalitat de Catalunya. • Explicació de l'estructura per programes, Pressupostos 2023 de la Generalitat de Catalunya. • Visualització de dades dels indicadors de seguiment dels programes pressupostaris. • Pressupostos Oberts de la Generalitat de Catalunya. • Simulador del Pressupost de la Generalitat de Catalunya.
<p>Límits del debat</p>	<p>El principal límit d'aquest eix de debat de circumscriu al compliment de les lleis i normativa a la qual està subjecte la Generalitat de Catalunya, així com a l'àmbit de les competències que té la Generalitat en les polítiques sectorials en les quals hi intervé. Entre totes aquestes, destacar-hi la normativa associada a la capacitat normativa en matèria tributària que té la generalitat de Catalunya, així com l'associada a les competències sectorials, al compliment de convenis, contractes i altres compromisos i l'aplicació fons finalistes i recursos afectats procedents d'altres administracions públiques, institucions o subjectes.</p>